

JAK POMÓC DZIECKU W NAUCE CZYTANIA.

*DZIECKO POWINNO CZYTAĆ CODZIENNIE.
GŁOŚNE CZYTANIE JEDNORAZOWO NIE MOŻE TRWAĆ DŁUŻEJ
NIŻ 10 – 15 MINUT*

ĆWICZENIA W CZYTANIU

Gdy nasze dziecko ma znaczne trudności w czytaniu, np. czyta litera po literze, nie potrafi tych literek złożyć, przeprowadzamy wówczas ćwiczenie „czytania we dwoje”. Czytamy razem z dzieckiem, ale głos dorosłego musi być cichy a dziecka głośny, wyraźnie słyszany. Czytamy powoli, ale tak by nie dzielić wyrazów, staramy się odczytywać je w całości. Można przy tym wyraz „rozciągać” tak, jakby się go trochę śpiewało. Nazywa się to czytaniem z zaśpiewem. W miarę uzyskiwania wprawy w czytaniu, głos dorosłego będzie stopniowo ulegał zanikowi, a śpiewne rozciąganie będzie ulegało skróceniu.

Jeśli dziecko już nie literuje i czyta samodzielnie, lecz jeszcze popełnia błędy prowadzimy z nim tzw. „czytanie pod kontrolą”. Dziecko czyta powoli, a dorosły poprawia jego błędy:

- ✓ poleca przeczytać zdanie jeszcze raz, pilnuje, aby dziecko czytało dokładnie, całymi wyrazami, przestrzegało przecinków i kropek. Jeżeli nikt nie poprawi jego błędów, to będą się one utrwały i dziecko nie nauczy się czytać poprawnie.
- ✓ W czasie czytania (we dwoje i pod kontrolą) dziecko powinno posługiwać się wskazówką (ja stosuję patyczek do szaszłyków, końcówka pomalowana czerwonym lakierem). Dziecko przesuwając tę wskazówkę pod wierszem tekstu w sposób ciągły, prowadzi oczy dziecka, reguluje tempo i kierunek gałki ocznej.
- ✓ Można organizować czytanie sposobem kombinowanym. Dziecko czyta najpierw głośno pod kontrolą dorosłego, np. przez 10 min. a kiedy widzimy, że już się zaczyna męczyć polecamy, aby pozostałą część przeczytało po cichu. Następnie opowiada treść przeczytaną. Pamiętajmy o tym, że zawsze, po każdym czytaniu, dziecko ma opowiedzieć to, co przeczytało. Jeśli opowiada niedokładnie albo tylko częściowo musimy pomóc mu odpowiednio postawionymi pytaniami. Kiedy już opowie treść przeczytanego tekstu, możemy mu zaproponować, aby narysował jakiś obrazek związany z treścią czytanki- trzeba przy tym zawsze zainteresować się tym obrazkiem, porozmawiać z dzieckiem na jego temat.
- ✓ Czytanie metodą sylabową W tekstach wyeksponowana jest sylaba, by ograniczyć koncentrację dziecka do określonej, niewielkiej części wyrazu.

*Np. „Na **stoliku** w **pokoiku** **stało** **mleczko** i **jajeczko**, przyszedł **kotek**...”*

W przypadku dziecka, które ma zaburzoną zdolność percypowania wzrokowego i słuchowego, ma to szczególnie ważne znaczenie, ponieważ ułatwia identyfikację

i syntezę głosek, reguluje tempo czytania, eliminuje błędy, ułatwia analizę i syntezę liter w sylabie i sylab w wyrazie, zmniejsza wysiłek przy czytaniu.

- ✓ Czytając z dzieckiem zaznaczamy każdą sylabę łukiem bądź wystukujemy sylaby:

samolot

Proponuje się tu dwie formy czytania: czytanie sukcesywnie utrudnione – dziecko czyta wystukując sylaby. Później czyta ponownie bez akcentowania sylab. Drugą formą czytania jest czytanie w duecie: będzie to czytanie naprzemienne, sukcesywnie utrudniane. Rozpoczynamy od czytania sylabami (*zawsze zaczyna osoba prowadząca*) i utrudniamy czytanie jak w poprzednim ćwiczeniu (wystukując sylaby).

METODA TRENINGU CZYTANIA

Umiejętność czytania jest jedną z kluczowych kompetencji, w które wyposażamy ucznia u progu szkolnej edukacji. Pierwsze lata życia dziecka to budowanie fundamentów pod przyszłą sprawność szybkiego czytania. Badania dowodzą jednoznacznie, że im szybciej czytamy, tym lepiej rozumiemy treści zaszyfrowane w znakach pisma. Tempo czytania jest bardzo ważne !

Pracę nad tempem czytania warto uczynić ważnym celem już od początku nauki. Im szybciej uczeń opanuje technikę czytania, tym łatwiej przyjdzie mu nauka innych umiejętności przewidzianych w programie nauczania.

Nie jest możliwe bowiem opanowanie umiejętności poprawnego pisania, jeżeli dziecko nie czyta ze zrozumieniem.

Zastanówmy się jak , np. osiągnąć sukcesy matematyczne, skoro nie jest w stanie poznać treści zadania?

Trening to systematyczne ćwiczenia mające na celu uzyskanie maksymalnej sprawności w uprawianej „dyscyplinie”.

Umiejętność czytania, tak jak dowolną umiejętność sportową można wytrenować. Trening, który proponuję, jest treningiem ze wzmocnieniem.

Polega on na unikaniu stosowania „kija i marchewki” a stosowaniu pozytywnego wzmocnienia czyli... zachęty, zainteresowania dziecka.

Jeżeli chcemy, by dziecko poćwiczyło technikę czytania na znanym mu tekście wystarczy powiedzieć : „Potrenuj tempo czytania” zamiast „Musisz pięknie czytać” i zmierzyć ile to zajmie czasu. Dzieci uwielbiają wyścigi z czasem.

Po krótkim treningu niech dziecko znów przeczyta czytankę , mierzcie czas, a okaże się , że ta czynność trwała o wiele krócej.

Zapiszcie , o ile skrócił się czas czytania. Takie zapiski to doskonały dowód na to, że ćwiczymy i coraz sprawniej czytamy.

To także pokusa „ bicia własnych rekordów” efekt widoczny jest natychmiast, więc i motywacja do wykonania ćwiczenia dużo większa (M.Małyska, 2009).

Kolejnym sposobem na pomiar rezultatów treningu czytania będzie systematyczne mierzenie liczby przeczytanych wyrazów w ciągu 1 minuty. Comiesięczne pomiary pozwolą na zaobserwowanie przyrostu umiejętności.

Do przeprowadzania ćwiczeń potrzebny jest tekst, stoper i osoba dorosła. Liczą się poprawnie przeczytane wyrazy. Dla zobrazowania przyrostu umiejętności warto posłużyć się skalą na której można zaznaczać wyniki comiesięcznych pomiarów. Od razu widać, że umiejętności rosną.

Na początek proponuję ten sam tekst☺ jako motywację do nauki czytania.

MOJE REKORDY		
DATA	CZAS	LICZBA WYRAZÓW
	1 minuta	

Można też zacząć od wyrazów:

Proponuję początkowy zestaw wyrazów do czytania i sposób ćwiczenia:

- ✓ Polecamy dziecku dokładnie przeczytać każdą sylabę i ja „zafalbankować”(**Ważne- mierzymy czas**)
- ✓ Przeczytać tylko wyrazy mające dwa „a”
- ✓ Wypisać wyrazy w których jest „o”, „a”
- ✓ Zapisać ze słuchu tylko sylabę, w której są 3 litery, pozostałą sylabę oznaczyć pozioma kreską: kla-, kro-, blu-...
- ✓ Przeczytać dziecku wyrazy w innym układzie
- ✓ Dziecko czyta ponownie wyrazy – **mierzymy czas**

klasa	praca	skała	krata
krowa	droga	trawa	głowa
bluza	plama	brama	grupa
flaga	mleko	plecy	złoto
płyta	kreda	sława	bloto

Przykłady ćwiczeń:

Ważne- nie ćwiczymy techniki i tempa czytania na tekstach z podręcznika szkolnego (dziecko może się to źle kojarzyć).

1. Utwórz wyrazy (podpowiadamy dziecku pierwszą literę)

o m d (d)

o l p e (p)

o t e k (k)

Bibliografia:

1. B. Zakrzewska „3,2,1,0 start- czytanie treningowe” 2010, Gdańsk, wyd. Harmonia
2. B. Zakrzewska „Chcę dobrze czytać”,2009, Gdańsk, wyd. Harmonia.
3. B.Zakrzewska”Trudności w czytaniu i pisaniu” 2009, Warszawa, wyd.WSiP
3. M. Małyska „Twoi uczniowie mistrzami w czytaniu” . 2009, Warszawa, wyd. WSiP